

УДК 675.92.035.2:004.032.26

ПРОГНОЗУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ

Ас. О.С. Гончаров
Доц. А.В. Курганський

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Розробка моделі прогнозування температури та вологості підодягового простору зимових комплектів під дією низьких температур.

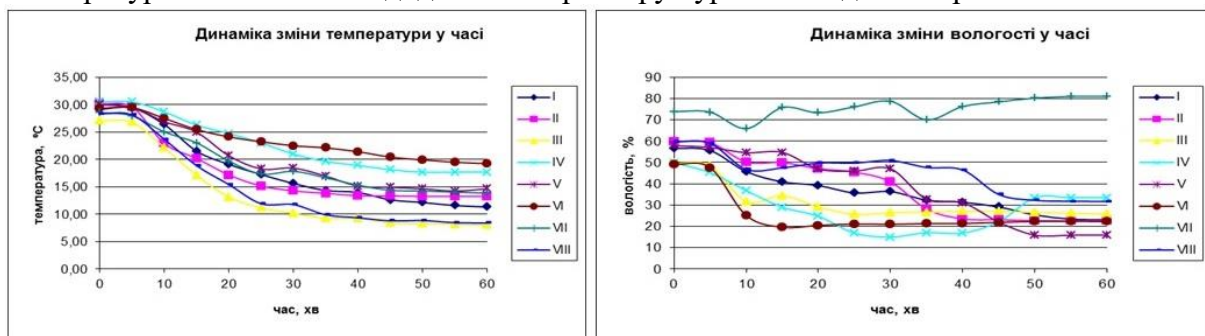
Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є куртка вологовітрозахисна подовжена прямого силуету з пінним мікропористим покриттям тканини верху та утеплювачем, а також кожух з тканини верху та підкладки-утеплювача зі штучного хутра.

Методи та засоби дослідження. Експериментальні дослідження полягали у проведенні випробувань куртки та кожуха за методикою, що моделює умови експлуатації під дією низьких температур. Для обробки отриманих експериментальних даних використовувалися методи інтелектуального аналізу на основі нейромережного прогнозування.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Розроблено метод прогнозування температури та вологості підодягового простору зимових комплектів, що дозволяє визначити максимальний час комфортного стану людини під дією низьких температур.

Результати дослідження. Значну роль у зниженні несприятливих дій в умовах холоду відіграють раціональні види зимових комплектів одягу. При цьому, дослідження таких комплектів повинні проводитись у контрольованих лабораторних умовах з метою максимального урахування динамічних характеристик ізоляції верхнього шару зимового комплекту [1].

Для проведення досліджень було обрано натільну бездротову систему (WBAN) типу ІБКЗ.4, яка складається із 8-ми датчиків дуального типу та програмне забезпечення WBIM Soft 6.0 [2]. Застосування такої системи дозволяє у режимі реального часу отримувати значення параметрів підодягового простору (температури та відносної вологості). Випробування проводились у два етапи за затвердженим протоколом. Час порівняльних тестувань складав 80 хв.: 20 хв. – сидіння при температурі $20 \pm 0,5$ °С та відносній вологості $58 \pm 4\%$; 60 хв. – ходьба до 2 км/год при температурі -18 ± 1 °С та відносній вологості $15 \pm 10\%$. Для кожного із восьми датчиків було отримано залежності зміни температури та вологості у часі. Приклад залежності температури та вологості підодягового простору куртки наведено на рис 1.

а)

б)

Рисунок 1 – Динаміка зміни температури (а) та вологості (б) підодягового простору куртки у часі

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Технологія та конструювання швейних виробів

На наступному етапі досліджень на основі отриманих результатів випробувань для скорочення часу визначення критичних значень температури та відносної вологості було побудовано прогнозну нейромережну модель [3] в середовищі Deductor Studio Academic (рис. 2).

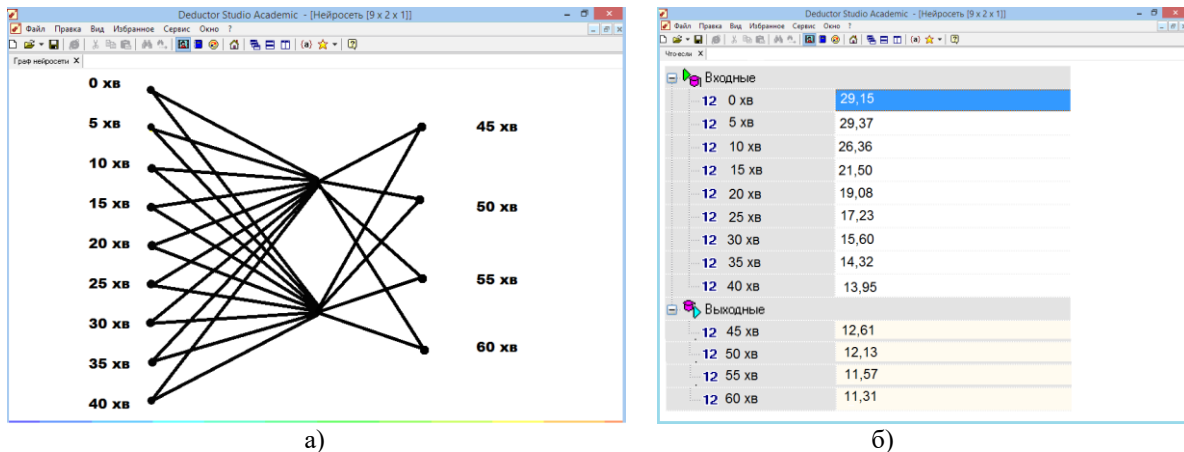

Рисунок 2 – Модель нейронної мережі (а) та модуль «що-якщо» (б) для прогнозування показників температури та відносної вологості

Для побудови нейромережної моделі в якості вхідних змінних навчальної вибірки обиралися значення температури та вологості підодягового простору через кожні 5 хвилин протягом перших 40 хвилин, а вихідних – значення температури та вологості для часу 45, 50, 55 та 60 хв.

При розробці нейромережної моделі прогнозування кількість прикладів для формування навчальної та тестової вибірок становила 20 та 4 відповідно.

Висновки. В результаті проведення досліджень побудовано модель нейронної мережі для прогнозування температури та вологості підодягового простору зимових комплектів, що дозволило скоротити час проведення випробувань та визначати максимальний час комфортного стану людини.

Ключові слова. Нейромережне прогнозування, текстильні матеріали, показники температури та вологості.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Курганський А.В. Дослідження мікрокліматичних показників зимових комплектів одягу / А.В. Курганський, В.В. Саковець, О.С. Гончаров, В.М. Василенко, Д.С. Новак, Т.І. Астістова, М.М. Курганська, К.В. Опанасенко // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Технічні науки. – 2017. – №6 (116). – С. 74 – 81.
2. Курганський А. В., Березненко С. М., Курганська М. М. Принцип зонально-диференційованого розташування елементів бездротових сенсорних мереж моніторингу мікроклімату під одягом // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Технічні науки. – 2016. – №. 5. – С. 118-125.
3. Боровиков В. Нейронные сети. Statistica Neural Networks. Методология и технологии современного анализа данных // 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Горячая линия – Телеком, 2008. – 392 с.